Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 4 WARSZAWA, DNIA 27 STYCZNIA 1934 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy
wychodzi co sobota

Od Wydawnictwa: Przypominamy Sz.P. Abonentom, iż czas odnowić prenumeratę na 1934 r.

Zakłady Żyrardowskie pod szkłem powiększającem

Z dorocznego walnego zebrania akcjonarjuszy

W dniu 22 b. m. przy bardzo podnieconym nastroju odbyło się w drugim terminie doroczne ogólne zebranie akcjonarjuszów Tow. Zakł. Żyrardowskich.

Porządek dzienny obejmował:

1. Otwarcie zgromadzenia i wybór przewodniczącego.
2. Rozpatrzenie sprawozdania Zarządu i bilansu za okres gospodarczy 1932/33.
3. Rozpatrzenie rachunku zysków i strat.
4. Rozpatrzenie sprawozdania rady nadzorczej.
5. Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu, rachunku zysków i strat, sprawozdanie rady nadzorczej i udzielenie zarządowi pokwitowania.
6. Wniosek w przedmiocie zastosowania art. 162 rozporządzenia Prez. Rzeczp. z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych do wpłat kasy przezorności urzędników T-wa Zakł. Żyrardowskich.
7. Wybór członków zarządu na miejsce ustępujących.
8. Upoważnienie zarządu do sprzedaży domu Nr. hip. 2313 H.
9. Upoważnienie zarządu do wydzierżawienia bielnika w Jaktorowie.

Bilans T-wa zawiera następujące pozycje:

W stanie czynnym: grunty, budynki, maszyny, narzędzia i przyrządy — zł. 38.424.884.82; towary — zł. 15.466.899.23; rachunki depozytowe zł. 100.737.08, rachunek papierów publicznych zł. 603.312.91, dłużnicy 4.452.056.93 zł.; kasy zł. 13.254.23, banki zł. 33.243.68, weksle zł. 165.759.96, sumy przechodnie zł. 73.933.60, straty za r. 1932/33 2.362.956.56 zł. różni za gwarancję 10.479.428 złotych.

W stanie biernym: kapitał zakładowy zł. 15.120.000, kapitał amortyzacyjny zł. 21.572.052.10, kapitał zapasowy zł. 8.974.461.36, rachunki depozytowe 100.737.08 zł.; długi długoterminowe zł. 3.449.103.61, długi bieżące (akcepty i traty zł. 328.412.24, dostawcy i wierzyciele zagraniczni zł. 10.635.975.39, krajowi zł. 258.940.96), wkłady robotników i urzędników zł. 122.278.41, kasa przezorności urzędników złotych 385.124.31, banki zł. 489.054.45, sumy przechodnie zł. 260.899,09, rachunek gwarancji zł. 10.479.428.

Na rachunku zysków i strat figurują następujące pozycje:

Winien: koszty ogólne złotych 5.698.482.50 (podatki 912.452,62 zł., inne koszty zł. 4.786.029.88), różne straty zł. 30.124.29.

Ma: Zysk z eksploatacji zł. 3.226.928.98, różne zyski zł. 138.721.25, strata za rok operacyjny 1932/33 zł. 2.362.956.56.

Co do przejrzystości bilansu nasuwają się pewne zastrzeżenia, a mianowicie: uogólnienie remanentu terminem „towary" jest zaciemnieniem orjentacji, gdyż należało wymienić, jaką wartość przedstawiają wyroby gotowe, półfabrykaty oraz surowce.

Na rachunku papierów publicznych byłoby pożądane, aby było wymienione, jakie właściwie papiery i po jakiej cenie były przyjęte w remanencie.

Ani w bilansie ani w sprawozdaniu zarządu niema wzmianki jaki był obrót przedsiębiorstwa, co jest pogwałceniem przyjętego ogólnie zwyczaju przy sporządzaniu rocznych bilansów. W danym wypadku kwestja ta posiada większą wagę, gdyż od obrotu była wypłacana pokaźna prowizja firmom francuskim, które są posiadaczami większych pakietów akcyj Żyrardowskich.

W rachunku zysków i strat lakonizm posunięty do najwyższych granic. Brak zupełnie danych, ile wynoszą koszty robocizny, pensje urzędników, władz T-wa oraz tantjemy tych ostatnich. Wedle oznajmienia obecnych na zebraniu akcjonarjuszów podobno uposażenie funkcjonarjuszów francuskich jest lepsze, niż polskich. Pozycja „zysk z eksploatacji" nie zawiera danych szczegółowych, z czego właściwie zysk się składa. Być przecież może, iż jedne produkty dają zysk, drugie stratę, a zresztą tak znaczny objekt, jak Zakłady Żyrardowskie, daje prawdopodobnie zyski nie wyłącznie z produkcji. Takie niedomówienia świadczą o zaniedbaniu kardynalnych warunków prawidłowej księgowości.

Zebraniu przewodniczył mec. Henryk Konic.

Nad sprawozdaniem zarządu oraz przedstawionym do zatwierdzenia ogólnemu zebraniu bilansem oraz rachunkiem zysków i strat wywiązała się dyskusja, w której przyjmowało udział wielu mówców, którzy ostro krytykowali gospodarkę obecnych władz Żyrardowa.

Na większe wyróżnienie zasługują przemówienia pp. prof. Feliksa Młynarskiego, generała Platowskiego, senatora Dobieckiego, Emila Peretza, prof. Letha, dyr. Millera i prof. Brandta oraz adwokatów Urbanowicza i Polikiera. Ci ostatni ujęli sprawę ze strony prawnej, powołując się na odpowiednie artykuły prawa o spółkach akcyjnych oraz statutu Towarzystwa. Radca prawny Towarzystwa adwokat Koral, usiłował odeprzeć zarzuty, skierowane pod adresem Towarzystwa, lecz to mu się nie udało.

Jak dalece działalność władz Tow. jest krzywdząca dla akcjonarjuszów polskich, świadczą enuncjacje prof. Młynarskiego, zamieszczone w „Kurjerze Warszawskim", które zostały powtórzone w Nr. 2 „Gazety Giełdowej i Losowań".

Po długotrwałej i namiętnej dyskusji, w której ścierały się poglądy rzeczników mniejszości akcjonarjuszów z poglądami radcy prawnego Towarzystwa, złożył wniosek gen. Platowski, aby zebranie ogólne nie zatwierdziło sprawozdania i bilansu i zażądało zbadania bilansu przez ekspertów, wyznaczonych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Wniosek ten jednak nie przeszedł, gdyż drobni akcjonarjusze znaleźli się w mniejszości.

Następnie został złożony przez prof. Młynarskiego wniosek następujący:

Zważywszy:

1) że, jak wynika ze złożonego walnemu zgromadzeniu sprawozdania Zarządu i Rady za rok operacyjny 1932/33, spółce udzielona była w roku sprawozdawczym i ma być udzielona w przyszłości, pomoc zarówno w zakresie technicznym, jak i finansowym przez grupę francuską: „Comptoir de l'Industrie Cotonnière" oraz „Manufacture de Senones";

2) że, jak wynika ze złożonego walnemu zgromadzeniu bilansu za rok sprawozdawczy, figurują w nim wielomiljonowe należności na rzecz wspomnianych grup, że należności powyższe, co stwierdza porównanie bilansu sprawozdawczego i poprzedniego, wzrosły w roku sprawozdawczym o poważną sumę około 800.000 zł.;

3) że wierzytelności powyższe powstały na podstawie umowy, zawartej pomiędzy sp. akc. „Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich spółka akcyjna" a firmą „Comptoir de l'Industrie Cotonnière" w 1925 r., kiedy odnośna umowa przedstawiona była przez władze spółki do zatwierdzenia walnemu zgromadzeniu akcjonarjuszów, że umowa powyższa ekspirowała w 1930 r. i że zawiera warunki ograniczające prawa spółki do rozporządzania się bez zgody wspomnianego kontrahenta swoim majątkiem nieruchomym i ruchomym, i że pomimo tego władze spółki w dalszym ciągu ją wykonują bez akceptacji walnego zgromadzenia, a więc niezgodnie z prawem i § 37 statutu spółki;

4) że umowa powyższa i wynikające z niej stosunki ze wspomnianą grupą francuską są oczywiście szkodliwe dla przedsiębiorstwa, gdyż ma ona na celu udzielenie grupie francuskiej, będącej jednocześnie właścicielką portfelu gestyjnego S. A. Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich, nielegalnych korzyści za rzekomo udzieloną pomoc finansową, przemysłową i handlową, gdy w rzeczywistości żadna potrzeba miejsca nie miała, a mianowicie przez otrzymanie 2% od całkowitego wpływu brutto ze sprzedaży wszystkich wyprodukowanych przez Tow. Zakł. Żyrardowskich towarów, przez otrzymywanie początkowo 1½% od sta miesięcznie a później nieco mniej tytułem gwarancji za kredyt spółki zgoła jej niepotrzebny, przez spowodowanie oprocentowania 1% miesięcznie na swoją rzecz kwot, nielegalnie zapisanych w księgach handlowych Tow. Zakł. Żyrardowskich, przez dostarczanie bawełny po cenie nieodpowiadającej cenom rynkowym, że wskutek powyższego powstało poważne wielomiljonowe zadłużenie na rzecz wspomnianej grupy, co całkowicie uzależnia Tow. Zakł. Żyrardowskich od wspomnianej grupy i stawia przedsiębiortstwo, niemające dzisiaj, wskutek powyższych operacyj, płynnych środków obrotowych, w sytuacji krytycznej, że wskutek powyższej ogólnej polityki grupy gestyjnej, Tow. Zakł. Żyrardowskich ponosi poważne straty, że straty, wykazane w bilansach są w rzeczywistości większe, gdyż nie uwzględniane są w bilansach konieczne odpisy amortyzacyjne, że w wyniku powyższego nastąpiło zmniejszenie znaczne kapitałów własnych przedsiębiorstwa, niemożność wypłacenia dywidendy i zdeprecjonowanie wartości akcyj przedsiębiorstwa, że zyski z Tow. Zakł. Żyrardowskich czerpie wyłącznie grupa gestyjna przy pomocy powyższych nielegalnych tranzakcyj;

5) że za powyższy stan rzeczy odpowiedzialność ponosić muszą członkowie zarządu, którzy te tranzakcje zawierali i wykonywali i wykonują oraz członkowie Rady Nadzorczej, którzy, wbrew obowiązkom, wynikającym z mocy art. 95 i 96 Prawa o spółkach akcyjnych, nie przedsięwzięli żadnych kroków celem niedopuszczenia do szkód, jakie ponosiło i ponosi przedsiębiorstwo i do pociągnięcia winnych tej szkody do odpowiedzialności prawnej:

6) że nadto członkowie Rady wbrew art. 28 i 35 statutu spółki zatrzymują swoje mandaty w całości, nie dokonywując przepisowego częściowego odnowienia swego składu:

7) że, jak to wynika ze złożonego sprawozdania i bilansu oraz rachunku zysków i strat per 30. VI.1933 r., jest on zestawiony niedbale, niezgodnie z wymogami prawidłowego bilansowania, gdyż, operując ostatecznemi saldami połączonych różnych rachunków, nie daje żadnego obrazu stanu interesów spółki:

Walne Zgromadzenie postanawia:

1) **odmówić** zatwierdzenia bilansu i rachunku zysków i strat per 30.VI.33 r. oraz sprawozdań Zarządu i Rady a także odmówić władzom spółki absolutorium, uznając działalność władz spółki, ujawnioną w sposobie prowadzenia przedsiębiorstwa i wykonywania tranzakcji z grupami: „Comptoir de l'Industrie Cotonnière" oraz „Manufacture de Senones" za nielegalną i szkodliwą dla przedsiębiorstwa, wezwać władze spółki, a więc Zarząd i Radę Nadzorczą do bezzwłocznego wystąpienia o rozwiązanie tych stosunków, opartych na zasadach sprzecznych z dobremi obyczajami oraz przeciwko winnym o wynagrodzenie szkód i strat, a to w związku z tem

2) wezwać władze spółki: Radę Nadzorczą i Zarząd do **bezzwłocznego złożenia mandatów.**

Zanim wniosek ten został poddany pod głosowanie prezydjum zadecydowało go podzielić na dwie części i nad każdą oddzielnie głosować.

Pierwsze głosowanie odbyło się nad częścią, dotyczącą rozwiązania umowy z grupami francuskiemi. W głosowaniu tem odniosła zwycięstwo mniejszość, na której czele stoi prof. Młynarski.

Zaznaczyć dla ścisłości należy, iż w myśl obowiązujących przepisów prawnych, w głosowaniu tem nie mogła przyjmować udziału ani grupa francuska ani władze Towarzystwa.

Nad drugą częścią wniosku, gdzie mowa o odmowie zatwierdzenia bilansu i wezwaniu władz Towarzystwa do złożenia mandatów, głosowanie wyszło na korzyść grupy francuskiej, reprezentującej większość.

Przedstawiciele mniejszości niezwłocznie założyli protest, gdyż przyjmowanie udziału w głosowaniu nad wnioskiem, przez osoby, przeciwko którym czynione są pewne zarzuty, jak wynika z samego tego wniosku, jest sprzeczne z dobremi obyczajami kupieckiemi.

Nadto przedstawiciele mniejszości oświadczyli, że składają wniosek do zarządu, aby ten zwołał nadzwyczajne ogólne zebranie.

Zgodnie z odpowiednim wnioskiem zapadła jednomyślna uchwała ogólnego zebrania, aby robotnicy i pracownicy Zakładów Żyrardowskich nie ponieśli żadnych konsekwencji z racji udziału na ogólnem zebraniu.

W uchwałach nad pozostałemi punktami porządku dziennego drobni akcjonarjusze udziału nie przyjmowali. Demonstracyjnie bowiem opuścili salę.

Rozmaite pytania, dotyczące działalności władz, pozostawiono bez odpowiedzi.

Jedynie na interpelację jednego z akcjonarjuszów, czemu akcje Żyrardowskie nie są notowane na giełdzie, p. prezes Potocki oznajmił, iż akcje te wkrótce będą wprowadzone na Giełdę Warszawską.

W końcu zaznaczyć należy, iż mniejszość była na obecnem zebraniu liczniej reprezentowana, niż 20 listopada 1933 r., co dowodzi, iż uświadomienie akcjonarjuszów polskich co do samoobrony przeciw zakusom większości stale wzrasta. Osób było obecnych 356 (w tem polskich akcjonarjuszów 324). Grupa francuska reprezentowała przeszło 93.000 głosów, polska — około 20.000.

Rezultatem wysiłków komitetu jest drugie zwycięstwo polskich akcjonarjuszów i można żywić nadzieje, że nie ostatnie.

Zebranie, obfitujące w wiele ciekawych momentów, trwało godzin 14, gdyż od 10-ej rano do 1 po północy.

Z ŻYCIA PRZEMYSŁU

Zbyt na rynku krajowym produktów naftowych w roku ubiegłym

Dane o zbycie na rynku krajowym produktów naftowych w 11 miesiącach roku zeszłego dają obraz sytuacji rynkowej w roku ubiegłym.

Pojemność rynku wewnętrznego utrzymała się w tym roku mniej więcej na poziomie roku 1932, a nawet wykazała nieznaczne zwiększenie. Zbyt produktów naftowych wyniósł bowiem 276.8 tys. tonn wobec 273.7 tys. tonn w 11 miesiącach 1932 r. Wzrost spożycia wynosi więc 1%.

Zbyt nafty zmniejszył się o 3%, wynosząc 161,6 tys. tonn. Cyfra ta jest bardzo niska zarówno w stosunku do spożycia w roku 1932 jak również w stosunku do liczby ludności.

Zbyt benzyny zmniejszył się o 8% i wynosił 61.2 tys. tonn. Mamy tu więc do czynienia ze znacznym stosunkowo spadkiem spożycia, który w dodatku wystąpił pomimo zniżki cen benzyny w roku ubiegłym, zwłaszcza w okresie po rozwiązaniu syndykatu. Tłomaczy się to z jednej strony zmniejszeniem ruchu samochodowego, co związane jest w znacznej mierze ze złym stanem dróg i opłatami drogowemi, z drugiej zaś strony — z forsowaniem spirytusu, jako środka napędowego.

Zbyt oleju gazowego utrzymał się na poziomie roku 1932, wynosząc 48,2 tys. tonn. Dość znacznie, bo o 14% wzrósł zbyt olejów smarowych, wynosząc 34,8 tys. tonn. Do wzrostu spożycia w tej dziedzinie w dużym stopniu przyczynił się zakaz importu olejów z zagranicy. Dość znaczny wzrost i to nawet w porównaniu z rokiem 1930 wykazał zbyt asfaltu.

Zbyt parafiny wyniósł 7.8 tys. tonn. Mimo, że w porównaniu z rokiem 1932 oznacza to wzrost o 6%, jednak konkurencja ze strony tłuszczu utwardzonego, używanego w coraz większych ilościach do fabrykacji świec, stwarza rosnące niebezpieczeństwo dla konsumcji parafiny.

Zbyt węgla opałowego

Po przemyśle i kolejach największą pozycją zbytu wewnętrznego węgla jest węgiel opałowy domowy. Zbyt w tej dziedzinie wynosił w 1929 r. 3.140.388 t., w 1932 r. już tylko 1.883.441 t., a w roku zeszłym 1.795.619 t. W porównaniu więc z rokiem 1932 spożycie w roku zeszłym zmniejszyło się o 5%.

Ten spadek spożycia, który w dodatku miał miejsce mimo dokonanej obniżki cen węgla, tłomaczy się w dużej mierze występującą i przy innych artykułach, a charakterystyczną dla przeżywanego przesilenia tendencją konsumenta do zaspakajania zapotrzebowania artykułami mniej wartościowemi. Przy środkach opałowych artykułami takiemi jest drzewo i torf, których konkurencyjność w stosunku do węgla spowodowana jest przedewszystkiem bardzo niskiemi kosztami robocizny.

Równolegle z tym czynnikiem obniżająco na zbyt węgla opałowego działa kryzys w rolnictwie i dążenia wsi do zaspakajania swych potrzeb we własnym zakresie. Zjawisko to występuje szczególnie silnie na obszarze t. zw. kresów wschodnich, a to pomimo, że przemysł węglowy poważnie obniża ceny węgla, przeznaczonego na kresy. Duży wpływ na zwiększenie spożycia węgla na tych obszarach mogłoby odegrać przesunięcie taryfowej linji demarkacyjnej bardziej na zachód. Wprowadzona bowiem przez Min. Komunikacji 20%-wa obniżka taryf przewozowych ma zbyt ograniczony zasięg terytorjalny, nie obejmując np. tak ważnych ośrodków, jak Białystok, Brześć i Lwów.

Z działalności spółek akcyjnych

Sytuacja w „Pepege"

Jak się dowiadujemy po tragicznej śmierci prezesa Halperina, poważniejsze zmiany w przedsiębiorstwie nie zajdą.

Fabryka znajduje się nieprzerwanie w ruchu, zatrudniając ok. 1300 pracowników. Załoga fabryczna ulegnie zwiększeniu w miarę postępu prac, związanych z kampanją na sezon letni.

Sądowy układ z wierzycielami nastąpić ma w końcu lutego lub marcu r. b. Jednocześnie prowadzone są pertraktacje ze skarbem w sprawie redukcji rozłożenia zaległości podatkowych.

Przypuszczać należy, że zarówno skarb, jak i wierzyciele wobec żywotności firmy, we własnym interesie zechcą pójść na przyjęcie propozycyj ugodowych.

Co się tyczy prac eksportowych, to przerwane chwilowo z przyczyny tragicznego wypadku, kontynuowane są nadal i dążenie firmy do ekspansji nazewnątrz w niczem nie osłabło.

Pojęcie „partji towaru"

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zwrócił się do Ministerstwa Sprawiedliwości z prośbą o wydanie okólnika, skierowującego uwagę sądów karnych na możność zwracania się w trybie art. 138 kodeksu postępowania karnego do izb przemysłowo-handlowych o delegowanie w sprawach karnych — biegłych w zakresie spraw gospodarczych, związanych z przemysłem i handlem, oraz żądanie bezpośrednich opinji izb przemysłowo-handlowych, w szczególności w wypadkach, gdy chodzi o wykupienie świadectw przemysłowych I kategorji handlowej, uzależnionej od ustalenia pojęcia „większej ilości partji" sprzedawanych towarów.

Coraz mniej upadłości

Według zestawień Głównego Urzędu Statystycznego ogółem upadłości ogłoszonych w okresie jedenastu miesięcy 1933 roku było 278 wobec 514 upadłości w r. 1932. Największa ilość upadłości ogarnęła przedsiębiorstwa jednoosobowe (127 upadłości), dalej spółdzielnie (57), spółki z ogr. odp. (40), spółki firmowe i komandytowe (37), i wreszcie spółki akcyjne (17). Zdaniem kół gospodarczych zjawisko poważnego spadku upadłości nie tłomaczy się poprawą stosunków gospodarczych, lecz wynika z tendencji wierzycieli dłużników do regulowania zobowiązań na drodze bezpośrednich układów i porozumień z pominięciem oficjalnej procedury upadłościowej, która w rezultacie przynosi minimalną regulację.

Ś. P. HENRYK HERBST

W dniu 20 b. m. rozstał się z tym światem ś. p. **Henryk Herbst,** założyciel i współwłaściciel znanego przed wojną domu bankowego p. f. „Ring i Herbst".

Urodzony w Radomiu w 1846 r., ś. p. Henryk Herbst odznaczał się wielkiemi zaletami umysłu i serca oraz nieskazitelnością charakteru, które to przymioty zjednały Mu sympatję szerszych warstw społeczeństwa, jak również licznej swej klijenteli

Dzięki solidności i rozgałęzionym stosunkom w kraju i zagranicą firma „Ring i Herbst" należała do jednej z najpoważniejszych instytucyj bankowych w b. Kongresówce.

Zmarły był również założycielem Banku Handlowego w Łodzi oraz przez lat 30 zasiadał w komitecie dyskontowym oddziału warszawskiego b. rosyjskiego Banku Państwa.

Cześć Jego pamięci!

O działalności prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeniowych

W związku z umieszczonym przez nas w Nr. 1 „Gazety Giełdowej“ artykułem p. t. „Czy etatyzacja ubezpieczeń prywatnych w Polsce?“, otrzymaliśmy ze strony fachowej szereg uwag, oświetlających z pewnej strony działalność prywatnych towarzystw ubezpieczeniowych oraz rolę zakładów o charakterze publiczno-prawnym.

Uwagi te stanowić mogą poważny materjał do dyskusji, która, zdaniem naszem, przyczynić się winna do wyjaśnienia wielu niedopowiedzeń lub błędnych komentarzy, jakie ostatnio wypełniają ramy prasy codziennej i fachowej. —

Już w roku 1931 został wygłoszony w Towarzystwie Ekonomistów i Statystyków Polskich odczyt p. t.: „Obecny stan ubezpieczeń od ognia w Polsce“. W odczycie prelegent dyr. Albrycht zwrócił uwagę na niepokojące objawy szkodliwej działalności w walce konkurencyjnej między prywatnemi towarzystwami, przez dowolne obniżanie taryf. Ta szkodliwa działalność pochodzi między innemi z braku uzgodnień, między towarzystwami, poglądów na politykę ubezpieczeniową w Polsce.

Jednakże od tego czasu sprawa uzdrowienia stosunków uległa znacznemu pogorszeniu, skutkiem zaostrzenia się walki konkurencyjnej. Nasze towarzystwa ubezpieczeniowe dla zaradzenia złu wybrały drogę Konwencji, lecz stało się już zwyczajem, że co pewien czas jeden lub kilka zakładów ubezpieczeniowych nagle występuje z Zrzeszenia, aby odzyskać wolną rękę w uzyskiwaniu ubezpieczeń. Ostra walka konkurencyjna jest objawem kryzysu. Kryzys w przemyśle ubezpieczeniowym jest daleko wcześniejszy od ogólnego kryzysu gospodarczego w kraju, a przyczynę powstania jego postaram się bliżej wyjaśnić. Wyobraźmy sobie, że cały portfel ubezpieczeniowy jest w posiadaniu jednego zakładu, wtedy cenę ich ustala się na podstawie przebiegu ubezpieczeń w tym portfelu, czyli szkód i kosztów.

Akwizytorzy uzyskują ubezpieczenie na ustalonych warunkach i w tym wypadku niema momentów konkurencyjnych.

W rzeczywistości jednak wspomniany portfel znajduje się w posiadaniu pewnej liczby towarzystw, kiedy liczba towarzystw wzrasta, wtedy przeciętna produkcja każdego z nich ulega odpowiednio zmniejszeniu i rozpoczyna się powszechna walka. Zauważyć należy, że z wyjątkiem Poznańsko - Warszawskiego Towarzystwa, które łącznie z Towarzystwem Vesta w Poznaniu tworzy Polski Koncern, bodajże wszystkie towarzystwa akcyjne należą do paru koncernów zagranicznych.

Jako następstwa obecnego stanu rzeczy, stwierdzić należy zbyt wysokie ogólne koszty towarzystw akcyjnych w poszczególnych wypadkach przekraczające 50% zbioru składki. Zdobywanie ubezpieczonych doprowadziło do absurdu koszty pośrednictwa. Wiadomo powszechnie, że cały szereg towarzystw ubezpieczeniowych prowadzi dziś właściwie działalność nie ubezpieczeniową, lecz akwizycyjną, będąc pośrednikami, między polskim rynkiem ubezpieczeniowym a zagranicą. Z punktu widzenia interesów tych zakładów pośrednictwo takie jest dla nich korzystne, albowiem przekazując b. wysoki procent (powyżej 90%) ubezpieczeń reasekuratorom same ponoszą minimalne ryzyko. Z tej drogi towarzystwa muszą zawrócić i rozpocząć działalność, zgodną z postulatami techniki ubezpieczeniowej i zasadami solidnych zakładów ubezpieczeniowych.

W dalszym ciągu należy określić nie tylko górną, ale i dolną granicę własnego udziału, przyjmującą podstawę taką wysokość szkody, jaka może być pokryta z własnych funduszów towarzystwa. Określenie własnego udziału w ubezpieczeniu ma pierwszorzędne znaczenie, gdyż wtedy tylko towarzystwo przywiązuje większą wagę do właściwego stosowania taryf i badań statystycznych.

Zasady, na jakich winna się opierać działalność zakładów ubezpieczonych, są następujące:

1) Dzielenie pozyskanych ubezpieczeń w drodze koasekuracji, opartej na prawie wzajemności, pomiędzy wszystkie zakłady krajowe.

2) Reasekurowanie tylko nadwyżki szkody, która nie może być pokryta z funduszu zakładu ubezpieczeniowego.

3) Obniżenie norm prowizyjnych za akwizycję.

4) Popieranie rozwoju reasekuracji krajowej dla polepszenia bilansu płatniczego kraju.

Tymczasem stałe zadłużanie się Polski zagranicą z tytułu operacji reasekuracyjnych uważać należy, za niepomyślne dla życia gospodarczego.

Przechodząc do zagranicznych zakładów, zaznaczyć należy, że działają one w Polsce na zasadzie klauzuli największego uprzywilejowania, t. j. zrównania w prawach z zakładami polskiemi, z których przeważnie pozostały tylko nazwy polskie.

Podział towarzystw akcyjnych na krajowe i zagraniczne jest zupełnie nieistotny, gdyż śmiało powiedzieć można, że wszystkie są zagraniczne.

Walka, jaka się toczy między towarzystwami ubezpieczeń w Polsce, toczy się o supremację między kapitałem angielskim, włoskim i zamaskowanym niemieckim.

Poza prywatnemi towarzystwami ubezpieczeń poważną rolę odgrywają w kraju zakłady publiczno - prawne.

Stawia im się często zarzut, że są one przyczyną niepomyślnego stanu towarzystw prywatnych, w rzeczywistości lojalna konkurencja prawno - publicznych zakładów nie jest niebezpieczna, lecz leży w interesie społeczeństwa Polskiego.

Dla udowodnienia tego cośmy wyżej powiedzieli zaznaczyć tu należy, że w r. 1931 towarzystwa akcyjne przekazały reasekuratorom z zebranej składki około 80%, natomiast prawno - publiczne 41%, t. j. połowę. Ogólne koszty w towarzystwach akcyjnych wynosiły około 44%, zagranicznych 53%, natomiast w publicznych tylko 26%.

Przedsiębiorstwa prywatne, traktując ubezpieczenie jako źródło zysku, głównie mają na celu tych zysków podniesienie.

Tymczasem dzisiaj nie można traktować ubezpieczenia z punktu widzenia handlowego, gdyż obecnie ubezpieczenia od ognia weszły już w fazę, nietylko ekonomicznego łagodzenia następstw pożarów, lecz co ważniejsze uprzedzania i niedopuszczania rozszerzania się ognia. To ostatnie zadanie spełniać mogą tylko zakłady prawno - publiczne. Prowadzą one planową, na szeroką skalę zakrojoną, akcję prewencyjną, która przyczyniając się do podniesienia stanu bezpieczeństwa ogniowego, wpływa na obniżenie opłat taryfowych.

Różnica w działalności między publicznemi i prywatnemi zakładami wypływa z samego ich charakteru:

Kapitał prywatny musi się kierować zasadą rentowności, podczas gdy kapitał publiczny — dobrem ogółu.

F. Z.

Dalszy wzrost zapasu złota w Banku Polskim

W ciągu drugiej dekady stycznia zapas złota powiększył się o 0,4 milj. zł. do 476.8 milj. zł., wzrósł również o 0,2 milj. zł.; stan pieniędzy zagranicznych i dewiz do 87,1 milj. zł.

Ogólna suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 27.9 milj. zł. do 740,3 milj. zł. Portfel wekslowy obniżył się o 25.8 milj. zł. do 635.3 milj. zł., pożyczki zabezpieczone zastawami — o 0.9 milj. zł. do 57.8 milj. zł. i stan zdyskontowanych biletów skarbowych — o 1.2 milj. zł. do 47.2 milj. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 1.0 milj. zł. do sumy 46.1 milj. zł.

Pozycje „inne aktywa“ i „inne pasywa“ uległy zwiększeniu: pierwsza o 85 tys. zł. do 123,1 milj. zł., druga — o 0.1 milj. zł. do 236,1 milj. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania zwiększyły się o 4.9 milj. zł. i wynoszą 264,5 milj. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — zmniejszył się o 33,2 milj. zł. do sumy 924.2 milj. zł.

Pokrycie złotem uległo wzrostowi, podnosząc się z 42.65% do 43,79%, i przekracza normę statutową o blisko 14 punktów.

Stopa dyskontowa 5%, zastawowa 6%.

O czem się mówi i pisze?

Udostępnienie kredytu

Przy omawianiu sytuacji budżetowej, związanej z nią gospodarki skarbowej i roli Pożyczki Narodowej na tle ogólnego położenia gospodarczego, znajdujemy w ostatnim zeszycie „Przeglądu Gospodarczego“ kilka trafnych uwag, poświęconych sprawie regenerowania kredytu długoterminowego w Polsce.

„Jednym z wstępnych warunków poprawy gospodarczej, która i dla poprawy położenia skarbu stanowi na dalszą metę jedynie prawdziwie skuteczne lekarstwo, jest przecież udostępnienie zpowrotem dla życia gospodarczego kredytu, który w ostatnich latach niemal stał się pojęciem legendarnem. Oczywiście wszelkie zarządzenia konwersyjne i moratoryjne, nawet jeśli skądinąd były konieczne, musiały doraźnie ideę kredytu prywatnego bardzo silnie podważyć. Z drugiej strony doświadczenie uczy, że idea ta posiada dużą zdolność regeneracyjną. Byleby więc istniały nieodzowne dla niej pszesłanki jak wiara w stabilizację waluty i w pewność dokonywanej lokaty, możnaby mniemać, że nawet po dokonanych operacjach konwersyjnych kredyt prywatny w Polsce może odżyć. Przesłanki te dziś istnieją coprawda tylko w części, gdyż jest zaufanie do waluty, ale niema nigdzie wiary w rentowność wytwórczości. Jednak nawet niezależnie od tego momentu stwierdzić trzeba, że polski rynek kapitałowy jest za wątły, aby na nim kredyt prywatny mógł skutecznie konkurować z kredytem publicznym. Dopiero gdy przytłaczająca dotąd od szeregu lat rola tego ostatniego, która obejmuje oczywiście również politykę kredytową, jaką w ostatnich latach prowadzić musiały dwa w Polsce tak ważne rezerwuary kapitałowe jak Pocztowa Kasa Oszczędności i ubezpieczalnie społeczne, sprowadzona zostanie do właściwej miary, powstanie możność pobudzenia i od strony finansowej nieodzownej inicjatywy prywatnej“.

Przywóz i wywóz

Artykuł na powyższy temat w zeszycie 3 „Polski Gospodarczej“, zawiera obszerną charakterystykę naszego wywozu i przywozu kończąca się bardzo znamiennym wnioskiem:

Trzeba się dokładnie porozumieć, o co nam chodzi. Posiadamy w ręku doskonały i niezmiernie wykształcony aparat ochronny: nową taryfę celną, rozwinięty system kontyngentowy, kompensaty i t. d. i t. d. Aparat ten daje nam możność każdorazowego przyciśnięcia śruby wszędzie tam, gdzie zachodzi z punktu widzenia potrzeb ochronnych istotna tego potrzeba. Ale nagość aparatu tego należy używać w miarę i pamiętać zawsze o przeciwnej stronie naszego bilansu obrotu towarowego — o wywozie. Trzeba sobie jasno uprzytomnić, iż sztuczne komprymowanie przywozu poniżej owego „dna“, jakie osiągnęliśmy w początkach r. ub., byłoby niewłaściwe i szkodliwe. I trzeba z tego wyciągnąć konsekwencje praktyczne.

Zastrzeżone papiery

Wzbronienie wypłat

Unieważnienie.

Wydział V Sądu Okręgowego w Warszawie **unieważnił 4½% listy zast. Tow. Kred. m. Warszawy**

Na zł. 1500 wart. nom. Nr. 502318.

Na zł. 200.— wart. nom. Nr. 572787.

Na zł. 50.— wart. nom. Nr. 631786.

(Mon. Pol. Nr. 18 z 23.I.1934).

GIEŁDY

Warszawa.

(19.I — 25.I).

Poprawa ogólna na Giełdzie Warszawskiej, której pewne oznaki były widoczne już w końcu okresu poprzedniego, uwidoczniła się w pełni w okresie sprawozdawczym.

Złożyły się na to dwie przyczyny: stabilizacja przez pierwsze pięć dni przodujących walut zagranicznych oraz ożywienie, panujące w dziedzinie papierów lokacyjnych, na które to papiery znajdowali się liczni nabywcy.

Spekulacja zawodowa, bacznie śledząca kursy kabla na rynkach zagranicznych, w obawie stabilizacji kursu dolara, na którym niejednokrotnie sporo zarabiała, w okresie sprawozdawczym ujawniła ograniczoną działalność, gdyż nie widziała możności wyzyskania większych różnic kursowych.

Naogół usposobienie było spokojne, a co najważniejsza, że nastrój chwilami panował optymistyczny.

Na rynku dewizowym obroty dewizami nie przekraczały rozmiarów średnich. Zapotrzebowanie, jak zwykle, pokrywał Bank Polski przy większym lub mniejszym udziale innych banków.

Tendencja przeważała mocniejsza, o czem świadczą wyższe notowania dewiz belgijskich, angielskich, amerykańskich, francuskich, szwajcarskich i włoskich. Po kursach niższych obiegały dewizy gdańskie, holenderskie i czechosłowackie. Te ostatnie poniosły dotkliwą stratę. Kursy dewiz państw skandynawskich normowały się w zależności od kursu dewiz angielskich.

Rynek pożyczek państwowych cechował nastrój mocniejszy. Obroty były liczne i ożywione. Obroty 6% Poż. Dolarową, zazwyczaj ograniczone, znacznie się wzmogły. Największe nadwyżki kursowe, oprócz pożyczek premjowych, osiągnęła 5% Poż. Konwersyjna i 6% Poż. Dolarowa.

Dotychczasowym zwyczajem pod względem obrotów pierwsze miejsce zajęła 7% Poż. Stabilizacyjna, w operacjach którą wybitny udział przyjmowała kulisa.

Dział prywatnych papierów lokacyjnych również wykazywał poprawę, zwłaszcza w drugiej połowie okresu.

Większem zainteresowaniem cieszyły się listy zastawne towarzystw warszawskich, natomiast mniej się interesowano, niż zwykle, listami zastawnemi towarzystw prowincjonalnych, gdyż tranzakcje zawierano sporadycznie i tylko trzema gatunkami. Pomimo tego notowania były wyższe od notowań z okresu poprzedniego.

Obroty obligacjami magistrackiemi były wprawdzie nad wyraz skromne, lecz kursy dążyły w kierunku zwyżkowym.

Na rynku akcyjnym panowała tendencja niejednolita. Obroty daleko odbiegały od normy średniej. Najwięcej się interesowano akcjami Banku Polskiego, Lilpopami i Starachowicami, pozostałemi zaś zawierano tranzakcje sporadyczne.

Od 25 b. m. akcje T. A. Fabr. Ołówków „St. Majewski i S-ka" notowane będą bez kuponu za 1931/1932 r. w wysokości 3% t. j. po zł. 18 od akcji.

Dewizy: Belgja 123.90—123.85, Gdańsk 172.93 — 172.87, Holandja 357.75—357.25, Kopenhaga 124.50 — 124.75, Londyn 27.85 —27.80 — 27.92, Nowy Jork 5.54 —5.60, Kabel 5.57—5.55—5.61, Oslo 140—139.80—139.85, Paryż 34.91—34.88—34.90, Praga 26.40 — 26.32, Sztokholm 143.65 — 143.75—143.50—143.55, Szwajcarja 172.07 — 172.25—172.12, Włochy 46.65—46.69—46.67.

Obroty międzybankowe: Berlin 210.90—209.25.

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Budowlana 40.75 —40.50—41.20, Dolarówka 51—51.85, 4% Prem. Poż. Inwestycyjna w sztukach zwykłych 105.35—105.25—107.50, w pełnych serjach 111.50 —111.75, 5% Poż. Konwersyjna 54.50—56.50, 5% Konwersyjna Poż. Kolejowa 50—51, 6% Poż. Dolarowa 60.25—63.25, 7% Poż. Stabilizacyjna w odcinkach po dol. 1000 — 57.25—56.50—57.13, w odcinkach po dol. 500 — 57.75 —57.50—58—57.38, w odcinkach po dol. 100—62.25, 7% L. Z. Państw. Banku Rolnego oraz 7% L. Z. i Oblig. Komunal. Banku Gospod. Krajowego 83.25, 8% L. Z. P. B. R. oraz 8% L. Z. i Oblig. Komunal. B. G. K. 94, 8% Oblig. Budowl. B. G. K. 93.

Prywatne papiery lokacyjne: 8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego 62.75, 4% L. Z. Ziemskie 41, 4½% L. Z. Ziemskie 49—50—49.75, 7% L. Z. Ziemskie (dolar.) 40.50—40.25—40.75 (odcinki po dol. 500—40.75—41—40.88, odcinki po dol. 100—43), 4½% L. Z. m. Warszawy 57—58.25, 8% L. Z. m. Warszawy 52.25 — 54 — 53.50 (odcinki po zł. 1000—53—54.50—54.25), 5% L. Z. m. Częstochowy (dawne) 54.50. 8% L. Z. m. Łodzi 50, 5% L. Z. m. Siedlec z 1933 r. 41, 6% Obligacje m. st. Warszawy: VI poż. 50.25—52, VIII i IX poż. 49.50—50.

Akcje: Bank Polski 85—83.50 —84.25, Cerata 26, Warsz. Tow. Fabr. Cukru 17.75, Lilpop 10.70—10.60—10.95, Starachowice 10.10 —10.25—10.10.

Obroty prywatne papierami procentowemi: 8% Poż. z 1925 r. (Dillon) 71⅛ —74.50 — 74, 7% Poż. Śląska 52.75—54.25, 7% Poż. m. st. Warszawy 52.25—54, 5% Renta Ziemska 53, 3% Renta Ziemska: odcinki po zł. 5000—66—65, po zł. 1000 82.50—84.50 —84, po zł. 500—90. 6% Bony m. st. Warszawy: dwuletnie 75.50 —76.50, trzyletnie 68.50—69, 4½% L. Z. Wileńskiego B-ku Ziem. 37.50 w żądaniu i 37 w płaceniu.

Tranzakcje drobne i nienotowane na giełdzie: Ostrowiec 21.50—21.25, Siła i Światło 18, Zieleniewski 5.50, Modrzejów 3, Pocisk 1.75, Elektryczność 12, Cegielski 8.25, Parowóz 5.80, Chodorów 90, Mirków 38, Klucze 28, Haberbusch 39.50 — Pruszków 16, Borkowski 0.66, Nobel 0.75, Żyrardów (markowe) 1.90.

Rynek prywatny: Banknoty: dolarowe 5.53½—5.51½—5.57, sowieckie 1.15—1.18, niemieckie 210.25—208.50, angielskie 27.80 —27.85—27.95, austrjackie 99¼—98, czechosłowackie 25.50—24.50, szwajcarskie 172.10—171.90.

Monety: rubel złoty 4.63—4.62, dolar złoty 8.97—8.99—8.94.

Giełdy zamiejscowe.

(18.I—24.I).

Łódź (19—I).

Banknoty dolarowe 5.50, 3% Prem. Poż. Budowlana 40.50, 5% Poż. Konwersyjna 54.50, Stabilizacyjna 56.50.

Kraków.

Dolarówka 51 — 50.80—51.50 (żądano), 4% Prem. Poż. Inwestycyjna 104.75—106 (żądano), 5% Poż. Konwersyjna 54.50—56 (żądano), 5% Konw. Poż. Kolejowa 50—51 (żądano). Akcje: Bank Polski 84.50, Chodorów 92.50.

Poznań.

Dolarówka 50.25, Listy Zast. Poznańskiego Ziem. Kred. i 4½% dolarowe w złocie serji K. z 1933 r. — 42, 4% Konw. ostemp. 40, 4½% złotowe serji K. z 1933 r. 41.50—41.25—41.50.

Procenty od wkładów

Instytucje bankowe obowiązują odsetki od wkładów nie wyżej następujących norm (stawki maksymalne):

I. Wkłady złotowe.

A vista bezprowizyjne 3¾%, a vista prowizyjne 4%, z wypowiedzeniem 1-miesięcznem 4¾%, z wypowiedzeniem 3-miesięcznem 5½%, z wypowiedzeniem 6-miesięcznem i dłużej 6½%.

II. Wkłady w walutach obcych i w złotych w złocie.

A vista gotówkowe 1%, a vista wypłacane czekami 1½%, z wypowiedzeniem 1-miesięcznem 3%, z wypowiedzeniem 3-miesięcznem 4%, z wypowiedzeniem 6-miesięcznem i dłużej 5%.

III. Książeczki oszczędnościowe płatne a vista.

Maksymalną stopę od złotowych książeczek oszczędnościowych, płatnych a vista, ustala się na terenie b. Kongresówki i Kresów Wschodnich na 5%, — przyczem maksymalną wysokość wkładu na taką książeczkę ustala się na zł. 10.000.—

IV. Książeczki wkładowe, zawierające automatyczne warunki wypowiedzenia.

1) Maksymalna wysokość wkładu na książeczkę wkładową nie może przekraczać zł. 50.000.— lub równowartości w innych walutach.

2) Maksymalną stopę od złotowych książeczek wkładowych ustala się na 5½%.

3) Maksymalną stopę od książeczek wkładowych w walutach obcych i w złotych w złocie ustala się na 4%.

6 proc. obligacje m. Łodzi

Dowiadujemy się w ostatniej chwili, iż włokąca się od szeregu lat kwestja przerachowania 6-cio procentowych obligacyj m. Łodzi jest bliska urzeczywistnienia.

Doszło mianowicie do porozumienia między magistratem m. Łodzi a posiadaczami obligacyj. W tych dniach ukaże się w tej sprawie oficjalny komunikat.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 16 stycznia 1934 r.

§ 1. Począwszy od dnia 25 stycznia 1934 r. wypuszczone będą do obiegu bilety skarbowe serji V, z trzy i sześciomiesięcznemi terminami płatności, w odcinkach po 1.000 i 10.000 złotych ogółem do wysokości 50.000.000 złotych.

§ 2. Oprocentowanie biletów skarbowych serji V wynosić będzie: dla biletów z trzymiesięcznym terminem płatności — 4½, zaś dla biletów z sześciomiesięcznym terminem płatności — 5% w stosunku rocznym; odsetki płatne będą zgóry przez potrącanie od wartości imiennej biletów.

§ 3. Sprzedaż biletów skarbowych serji V odbywać się będzie w oddziałach Banku Polskiego.

§ 4. Bilety skarbowe serji V wykupywane będą bez żadnych ograniczeń i potrąceń w okresie 6 miesięcy od daty płatności w oddziałach Banku Polskiego oraz innych upoważnionych do tego instytucjach; po upływie tego okresu, do czasu przedawnienia, bilety skarbowe wykupywane będą wyłącznie przez Kasę V Urzędu Skarbowego w Warszawie.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wyciąg z wykazu emisyjnych długów Państwa na 1 stycznia 1934 r.

Pożyczki wewnętrzne:

5% Poż. Konwersyjna z 1924 r. — zł. 194.260.041,—.

10% Poż. Kolejowa z 1924 r. — fr. zł. 8.390.605,—.

5% Kolejowa Poż. Konwersyjna z 1926 r. zł. 21.756.936,75.

4% Poż. -Konwers. Kolejowa z 1933 r. mk. niem. 8.543.000,—.

7% Pożyczka Kolejowa (parytet z 1927 r.) zł. 8.451.000,— w złocie.

5% Państw. Renta Ziemska S. I (parytet z 1927 r.) zł. w zł. 27.516.500,—.

3% Państw. Renta Ziemska S. I (parytet z 1927 r.) zł. w zł. 1.824.400,—.

4% Prem. Poż. Inwestycyjna z 1928 r. (parytet z 1927 r.) zł. w zł. 25.175.000,—.

3% Prem. Poż. Budowlana (parytet z 1927 r.) zł. w złocie 50.000.000,—.

4% Prem. Poż. Dolarowa z r. 1931. S. III, dolar. 6.887.205,—.

Bilety skarbowe I — IV em. z 1933 r. zł. 108.401.800.

Pożyczki zagraniczne.

6% Pożyczka Dolarowa z 1920 r. dolarów 19.574.500,—.

8% Pożyczka Dolarowa z 1925 r. dolarów 22.400.000,—.

7% Pożyczka Stabilizacyjna z 1927 r. dolarów 46.800.000,—.

7% Pożyczka Stabilizacyjna z 1927 r. funt. szterl. 1.500.000,—.

7% Pożyczka w lirach włoskich liry wł. 283.146.500,—.

6½% Pożyczka Dolarowa z roku 1930, dolarów 31.582.297.88.

KĄCIK LOTERYJNY

W wypełnionej po brzegi sali ciągnień Generalnej Dyrekcji Loterji Państwowej odbyło się kreowanie nowego miljonera, trzeciego już z kolei.

O przebiegu tej uroczystości szeroki ogół dowiedział się z transmisji radjowej, poprzedzonej wywiadem, udzielonym przez p. dyrektora Markusa na tematy aktualne.

Według regulaminu loteryjnego, miljon złotych przypada temu numerowi na który w ostatnim dniu ciągnienia czwartej klasy padnie pierwsza najmniejsza wygrana, to jest złotych 200. Gdy więc sierotki, wniosły rączki do góry, by przekonać obecnych, że nic w nich nie ukrywają, wyciągnęły następnie z kół szczęścia zwitki i okazało się, że na numer 40.875 padło 200 złotych, to stało się wiadomem, że tajemnicza Nemezis temu właśnie numerowi przyznała ów wyśniony miljon.

Miljonem tym podzielą się czterej właściciele poszczególnych ćwiartek losu, który go nabyli w jednej z kolektur w Częstochowie, każdemu więc z nich przypadnie po ćwierci miljona i każdy z nich pewnie żałuje, że nie nabył całego losu, tylko ćwiartkę. Ale niech się pocieszy — że mogło być znacznie gorzej.

Bo z tych czterech szczęśliwców tylko jeden właściciel owocarni odnowił swój los do czwartej klasy w terminie: trzej pozostali — buchalter, agent handlowy i wdowa po drobnym kupcu— uczynili to już po rozpoczęciu ciągnienia, korzystając z uprzejmości kolektora, który miał przecież prawo rozporządzić niewykupionemi w czas ćwiartkami według swego uznania.

Wyobrażamy sobie, coby się działo, gdyby kolektor — mając do tego zupełne prawo — sprzedał, naprzykład, szczęśliwy numer komu innemu! Spóźniający się gracze mieliby pretensję do całego świata, tylko nie do... siebie, choć byłaby to wyłącznie ich wina.

Niechaj więc teraz oddają się radości w całej pełni i przyrzekną sobie, że w przyszłości nigdy już nie będą opieszałymi i trzymać się będą ściśle terminu odnawiania losów.

Teraz właśnie należy niezwłocznie zaopatrzyć się w los do pierwszej klasy 29-ej Loterji Państwowej, by wziąć udział w ciągnieniu, które odbywać się będzie w dniach 16, 17, 19 i 20 lutego b. r.

Terminarz akcjonarjusza

29 stycznia.

„Ligota", Przemysł Drzewny, Sp. Akc. — o godz. 16-ej w Cieszynie w biurze notarjusza D-ra Jana Kotasa, Górny Rynek, Hotel pod Wołem.

30 stycznia

Francuska Spółka Akc. Jeneralna Kompanja Przemysłu Przędzalnianego, Tow. Akc. Zakł. Allart, Rousseau i S-ka (dawn. Leon Allart i S-ka) — **nadzwyczajne** — **w drugim terminie** o godz. 15-ej w siedzibie Towarzystwa w m. Roubaix, 152 Grande Rue.

Sp. Akc. Koźmińskie Zakłady Rolniczo-Przemysłowe w Koźminie — o godz. 10-ej w biurze Spółki.

31 stycznia

Dom Sztuki (Hotel des Ventes), Sp. Akc. — o godz. 18.30 w lokalu Spółki w Warszawie Nowy Świat 27 I piętro.

6 lutego

Sp. Akc. Przemysłu Elektrycznego „Czechowice" w Czechowicach — **nadzwyczajne** — o godz. 16-ej w lokalu administracyjnym Spółki w Czechowicach.

Warszawska Kinematograficzna Spółka Akcyjna — o godz. 12-ej w lokalu spółki w Warszawie przy ul. Sienkiewicza 12.

Sp. Akc. Ferrum Katowice II — o godz. 10.30 w siedzibie spółki w Katowicach.

7 lutego

Tow. Akc. Fabryk Ołówków „St. Majewski", Sp. Akc. — o godz. 17-ej w Warszawie przy ul. Smolnej Nr. 23 m. 9.

10 lutego.

Sp. Akc. Lubońska Fabryka Drożdży, dawn. G. Zinner w Luboniu pow. Poznański — o godz. 17-ej na sali posiedzeń Banku Kwilecki, Potocki i S-ka w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 11.

Sp. Akc. „Pepege" Polski Przemysł Gumowy w Grudziądzu — o godz. 12-ej w Warszawie w kancelarji notarjusza Juljana Siennickiego, przy ul. Kapucyńskiej 6.

Zakł. Przemysłowe Jaeger i Ziegler, Sp. Akc. — **nadzwyczajne** — o godz. 17-ej w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Grochowskiej 73.

14 lutego.

„Naftamin", Sp. Akc. dla Przemysłu Naftowego w Katowicach — **Ligocie** — o godz. 14-ej w Katowicach — Ligocie w lokalu firmy przy ul. Ligockiej 116—6.

Biuletyn Izby Przemysłowo-Handlowej

Wyszedł z druku biuletyn Izby Przemysłowo-Handlowej za grudzień 1933 r. i zawiera treść następującą:

Reorganizacja handlu kompensacyjnego sytuacja gospodarcza okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie w grudniu 1933 r., działalność Związku Izb Przemysłowo-Handlowych R. P., Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie do 31 grudnia 1933 r., Obroty Związku Izb, sprawy: skarbowe, handlu zagranicznego, turystyczne, z zakresu prawa gospodarczego i administracji stosunków gospodarczych, ustalanie stanu faktycznego, udział Izby w wykonywaniu administracji stosunków gospodarczych, sprawy: z zakresu służby zaświadczeń, szkolnictwa zawodowego i socjalne, targi i wystawy, kalendarzyk posiedzeń, dział informacyj gospodarczych i bibljograficzny.

Z działalności instytucyj kredytu długoterminowego

Stan obiegu listów zastawnych Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego. na 1 grudnia 1933 r.

5% konwersyjnych z 1925 r. zł. 2.565.641.

5% konwersyjnych z 1933 r. (dawn. 8%) zł. 9.042.050.

Suma przyznanych 5% pożyczek z 1933 r. zł. 14.334.300

z czego wydano zł. **10.219.800**

pozostało niepodj. zł. **4.114.500**

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego

po zł. 25 wart. nom.

Losowanie z dnia 25 stycznia 1934 r.

Nr.Nr. **1178 3875 6526 15949 19629 32236 38677.**

Wylosowano siedem numerów Bonów dla każdej z 10 seryj wygranych, łącznie więc 70 sztuk.

Wypłata natychmiastowa po zł. 100 za każdy Bon.

Pocztowa Kasa Oszczędności (P. K. O.)

Książeczki na premjowane wkłady oszczędnościowe Serji II-ej

Dnia 25 stycznia 1934 r. odbyło się w Centrali P. K. O. w Warszawie 20-te z rzędu losowanie książeczek na premjowane wkłady oszczędnościowe Serji II-ej.

Po zł. 1000 otrzymają właściciele następujących książeczek: 50794 51536 52035 53678 54137 54533 56179 56573 56893 57216 58007 59019 61312 61443 61507 62177 62967 63796 64057 64622 64759 65803 66023 67231 67550 68563 68639 69315 69869 71930 72790 73573 73738 73829 73854 74613 75157 75508 75646 76109 76896 77720 78744 79499 79607 79687 79978 80814 82378 84420 85507 86612 87079 87547 87988 88224 88644 89307 90036 91225 91988 92124 92215 92921 93140 93707 93865 94245 94506 94861 95113 95410 95509 96181 96499 96552 96853 98573 99286 99309 99392 99838 100183 100372 100828 101326 102175 104611 104826 105189 105411 105523 105589 105707 105750 107005 107053 107412 107712 107806 107850 108120 108192 108743 108809 108861 111133 111899 112231 113208 113299 113499 113693 113799 113882 114469 115145 115177 115633 115873 115917 116031 116360 116408 116596 116833 117500 117823 117835 118122 118183 118280 118401 118962.

Książeczki Serji II-ej **poprzednio** wylosowane a dotychczas nie podjęte Nr.Nr. 68662 102048.

Towarzystwo Kredytowe m. Siedlec

A. Listy Zast. 10%-towe.

RESTANTY.

Po zł. 3000. Nr. 00563.

Po zł. 500. Nr. Nr. 20946 20960.

Po zł. 250. Nr. Nr. 30234 30251 30367 30850 31186 31228.

Po zł. 100. Nr. Nr. 40343 40419 40421 40429 40431 40432 40563 40564 40581 40585 40586 40600 40656 40843 40867 40870 40876 41025 41130 41133 41152 41324 41401 41425 41497 41558 41569.

B. Listy Zast. 5%-towe.

Po rb.1000 = 560 zł. Nr. Nr. 10048 10180 10199 10273 10339 10376 10542 10543 10596 10642 10775 10858 10874.

Po rb. 500 = 280 zł. Nr. Nr. 20001 20007 20047 20074 20081 20142 20151 20175 20195 20207 20243 20285 20302 20306 20345 20347 20354 20455 20485 20487 20503 20511.

Po rb. 250 = 140 zł. Nr. Nr. 30019 30028 30068 30292 30305 30310 30312 30326 30412 30423 30428 30482 30570 30605 30633 30648 30649 30696 30712 30809 30880 30917 30923 30962 30963 31079 31080 31082.

Po rb. 100 = 56 zł. Nr. Nr. 40005 40017 40022 40023 40032 40135 40138 40191 40213 40274 40319 40340 40420 40424 40445 40480 40485 40495 40498 40501 40545 40557 40587 40613 40628 40641 40647 40661 40685 40686 40693 40713 40722.

Premjowa Pożyczka Rotterdamska

z 1894 r. po flh 1.50

Losowanie z dn. 1 grudnia 1933 r.

Amortyzacja:

Serje: 27 1642 1759 2936 3297.

Każda serja zawiera 100 numerów.

Wygrane:

Na flh 1000 S. 1008 Nr. 34.

Po flh 125 S. 93 Nr. 16 S. 197 Nr. 65.

Po flh 50 S. 1630 Nr. 89 S. 1786 Nr. 95.

Po flh 25 S. 139 Nr. 28 S. 814 Nr. 49.

Po flh 12.50 S. 155 Nr. 50 S. 3542 Nr. 68.

Po flh 10 S. 94 Nr. 38 S. 226 Nr. 57 S. 1497 Nr. 22.

Po flh 5 S. 3296 Nr. 34 S. 3421 Nr. 31 S. 3905 Nr. 7.

Po flh 2.50 S. 93 Nr. 58 S. 476 Nr. 19 S. 634 Nr. 13 S. 830 Nr. 73 S. 831 Nr. 60 S. 884 Nr. 41 S. 1147 Nr. 43 S. 1613 Nr. 100 S. 1642 Nr. 25 S. 2235 Nr. 40 53 S. 2290 Nr. 15 S. 2561 Nr. 99 S. 2628 Nr. 41 S. 2765 Nr. 83 S. 2811 Nr. 75 S. 2943 Nr. 48 S. 3167 Nr. 88 S. 3207 Nr. 50 S. 3469 Nr. 38 S: 3534 Nr. 6 S. 3655 Nr. 40 S. 3742 Nr. 71 S. 3754 Nr. 20 S. 3800 Nr. 76.

Wypłata od dnia 15 stycznia 1934 r .

Odpowiedzi Redakcji

P. **Wilderowi** w miejscu. Rotterdamskie, p. Congo i Serbska niewylosowane i nic nie wygrały. Poż. Rzymskie Nr.Nr. 504/92, 6580/80, 6840/21, 13780/82, 16323/78 i 18978/40 zostały wylosowane do amortyzacji w jednem z ciągnień poprzednich, natomiast trzy pozostałe niewylosowane i nic nie wygrały. Poż. Panamskiej nie sprawdziliśmy, gdyż w wykazach naszych figurują sztuki po fr. 400. Zresztą na notatce WPana figuruje jako akcja, która prawdopodobnie nie losuje się. Poż. Austrjackie z 1880 r. zostały 17 listopada 1930 r. wycofane z obiegu. Losowanie do tego czasu odbywało się w bezwartościowych koronach. Poż. Węgierskie Czerw. Krzyża są wycofane z obiegu i bezwartościowe.

P. **Sznejersonowi**. Niewylosowane i nic nie wygrały.

Tabela wartości kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

	Nazwa papieru procentowego	Data płatności	Luty 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1-1/7	0.33333	0.34444	0.35555	0.36666	0.37777	0.38888	0.40	0.41111	0.42222	0.43333	0.44444	0.45555	0.46666	0.47777	0.48888
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznań. Ziem. Kredyt., Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy	,,	0.375	0.3875	0.40	0.4125	0.425	0.4375	0.45	0.4625	0.475	0.4875	0.50	0.5125	0.525	0.5375	0.55
5%	Państw. B-ku Rolnego (40 i pół letnie). Poż. Konwersyjn. Konwers. Poż. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowy, Kalisza, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego B-ku Ziem. i Oblig. Kom. B-ku Kredyt. w Poznaniu	,,	0.41666	0.43055	0.44444	0.45833	0.47222	0.48611	0.50	0.51388	0.52777	0.54166	0.55555	0.56944	0.58333	0.59722	0.61111
5½%	Oblig. m. st. Warszawy	,,	0.45833	0.47361	0.48888	0.50416	0.51944	0.53472	0.55	0.56527	0.58055	0.59583	0.61111	0.62638	0.64166	0.65694	0.67222
6%	"	,,	0.50	0.51666	0.53333	0.55	0.56666	0.58333	0.60	0.61666	0.63333	0.65	0.66666	0.68333	0.70	0.71666	0.73333
7%	L. Z. i Oblig. Meljoracyjne Państw. B-ku Rolnego, Oblig. Mieszkaniowe m. Poznania	,,	0.58333	0.60277	0.62222	0.64166	0.66111	0.68055	0.70	0.71944	0.73888	0.75833	0.77777	0.79722	0.81666	0.83611	0.85555
8%	Poż. z 1925 r. dolarowa (Dillon), Oblig. Banku Gosp. Kraj. (Ulen w dolarach), L. Z. Państw. B-ku Roln., Poż. Szkolna m. st. Warszawy	,,	0.66666	0.68888	0.71111	0.73333	0.75555	0.77777	0.80	0.82222	0.84444	0.86666	0.88888	0.91111	0.93333	0.95555	0.97777
3%	Prem. Poż. Budowlana zł. 50.—	1/2-1/8	—	0.004166	0.008333	0.0125	0.016666	0.020833	0.025	0.029166	0.033333	0.0375	0.041666	0.045833	0.05	0.054166	0.058333
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5	,,	—	0.00055	0.00111	0.00166	0.00222	0.00277	0.00333	0.00388	0.00444	0.005	0.00555	0.00611	0.00666	0.00722	0.00777
7%	Oblig. Zagr. m. st. Warszawy (dolarowe)	,,	—	0.01944	0.03888	0.05833	0.07777	0.09722	0.11666	0.13611	0.15555	0.175	0.19444	0.21388	0.23333	0.25277	0.27222
10%	Poż. Kolejowa	,,	—	0.02777	0.05555	0.08333	0.11111	0.13888	0.16666	0.19444	0.22222	0.25	0.27777	0.30555	0.33333	0.36111	0.38888
4%	Poż. Inwestycyjna, Oblig. Komunalne i Kolejowe B-ku Gosp. Kraj.	1/4-1/10	1.33333	1.34444	1.35555	1.36666	1.37777	1.38888	1.40	1.41111	1.42222	1.43333	1.44444	1.45555	1.46666	1.47777	1.48888
4½%	Oblig. B-ku Gosp. Krajowego	,,	1.50	1.5125	1.525	1.5375	1.55	1.5625	1.575	1.5875	1.60	1.6125	1.625	1.6375	1.65	1.6625	1.675
5%	L. Z. Tow. Kred. Miejsk. we Lwowie	,,	1.66666	1.68055	1.69444	1.70833	1.72222	1.73611	1.75	1.76388	1.77777	1.79166	1.80555	1.81944	1.83333	1.84722	1.86111
6%	Poż. Dolarowa z 1920 r.	,,	2.—	2.01666	2.03333	2.05	2.06666	2.08333	2.10	2.11666	2.13333	2.15	2.16666	2.18333	2.20	2.21666	2.23333
7%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach)	,,	2.33333	2.35277	2.37222	2.39166	2.41111	2.43055	2.45	2.46944	2.48888	2.50833	2.52777	2.54722	2.56666	2.58611	2.60555
7½%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. bankowe	,,	2.50	2.52083	2.54166	2.5625	2.58333	2.60416	2.625	2.64583	2.66666	2.6875	2.70833	2.72916	2.75	2.77083	2.79166
8%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polsk. (w funtach), Oblig. m. Poznania z 1926 r. i 1929 r.	,,	2.66666	2.68888	2.71111	2.73333	2.75555	2.77777	2.80	2.82222	2.84444	2.86666	2.88888	2.91111	2.93333	2.95555	2.97777
7%	Poż. Stabilizacyjna z 1927 r.	15/4-15/10	2.06111	2.08055	2.10	2.11944	2.13888	2.15833	2.17777	2.19722	2.21666	2.23611	2.25555	2.275	2.29444	2.31388	2.33333
4%	L. Z. Akc. B-ku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5-1/11	1.—	1.01111	1.02222	1.03333	1.04444	1.05555	1.06666	1.07777	1.08888	1.10	1.11111	1.12222	1.13333	1.14444	1.15555
4½%	L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie	,,	1.125	1.1375	1.15	1.1625	1.175	1.1875	1.20	1.2125	1.225	1.2375	1.25	1.2625	1.275	1.2875	1.30
5%	Oblig. Polsk. Banku Komunaln. II — IV, L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie	,,	1.25	1.26388	1.27777	1.29166	1.30555	1.31944	1.33333	1.34722	1.36111	1.375	1.38888	1.40277	1.41666	1.43055	1.44444
7%	Poż. Zagr. w lirach włoskich	,,	1.75	1.76944	1.78888	1.80833	1.82777	1.84722	1.86666	1.88611	1.90555	1.925	1.94444	1.96388	1.98333	2.00277	2.02222
5%	Państw Renta Ziemska	1/6-1/12	0.83333	0.84722	0.86111	0.875	0.88888	0.90277	0.91666	0.93055	0.94444	0.95833	0.97222	0.98611	1.—	1.01388	1.02777
7%	Śląska Poż. z 1928 r. (w dolarach), Oblig. m. Poznania z 1928 r.	,,	1.16666	1.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie	22/6-22/12	0.43333	0.44444	0.45555	0.46666	0.47777	0.48888	0.50	0.51111	0.52222	0.53333	0.54444	0.05555	0.56666	0.57777	0.58888
4½%	" "	,,	0.4875	0.50	0.5125	0.525	0.5375	0.55	0.5625	0.575	0.5875	0.60	0.6125	0.625	0.6375	0.65	0.6625
6%	" (we frankach)	,,	0.65	0.66666	0.68333	0.70	0.71666	0.73333	0.75	0.76666	0.78333	0.80	0.81666	0.83333	0.85	0.86666	0.88333
8%	" (w dolarach)	,,	0.86666	0.88888	0.91111	0.93333	0.95555	0.97777	1.—	1.02222	1.04444	1.06666	1.08888	1.11111	1.13333	1.15555	1.17777
4%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6-31/12	0.34444	0.35555	0.36666	0.37777	0.38888	0.40	0.41111	0.42222	0.43333	0.44444	0.45555	0.46666	0.47777	0.48888	0.50
4½	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	,,	0.3875	0.40	0.4125	0.425	0.4375	0.45	0.4625	0.475	0.4875	0.50	0.5125	0.525	0.5375	0.55	0.5625
7%	L. Z. Banku Gosp. Kraj.	,,	0.60277	0.62222	0.64166	0.66111	0.68055	0.70	0.71944	0.73888	0.75833	0.77777	0.79722	0.81666	0.83611	0.85555	0.875
8%	L. Z. Banku Gosp. Kraj., Oblig. Budowlane Banku Gosp. Krajowego	,,	0.68888	0.71111	0.73333	0.75555	0.77777	0.80	0.82222	0.84444	0.86666	0.88888	0.91111	0.93333	0.95555	0.97777	1.—

UWAGA. Od 12 lipca 1932 r. obowiązują następujące zamienniki obliczeniowe dla papierów wartościowych oraz wartości kuponu bieżącego: zł. w zł. 100. z 1924 r. = zł. 172.—, fran. fran. 100 = zł. 35.—, fran. szwajc. 100 = zł. 172.—, guld. gdańsk 100 = zł. 173,50. 1 funt ster. oblicza się według przeciętnego kursu tranzakcyjnego w czekach na Londyn z dnia dokonania tranzakcji. Dla 7% Poż. Stabilizacyjnej oraz 7% L. Z. Tow. Kred. Ziemskiego z 1928 r. 1 dol. = zł. 8.90. Dla pozostałych pap. wart. w walucie dolarowej 1 dol. oblicza się według przeciętnego kursu tranzakcyjnego Kabla z dnia dokonania tranzakcji. Kupon oblicza się w jednostkach i ułamkach dziesiętnych po 100 wart. nom. danej waluty, z wyjątkiem 3% Prem. Poż. Budowlanej, obliczanej od zł. 50 oraz 4% Prem. Poż. dolarowej od dol. 5.

REDAKCJA: ulica Śniadeckich 9, telefon 8-38-19. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od godz. 5—6. **ADMINISTRACJA:** w Domu Bankowym Zjednoczonych Bankowców Antoni Pawlikowski i S-ka w Warszawie ulica Mazowiecka Nr. 1, telefon 220-70 — Konto P. K. O. Nr. 27111. **Warunki prenumeraty** w Warszawie i na prowincji: Rocznie zł. 20.— Półrocznie zł. 10.— Kwartalnie zł. 5,— Miesięcznie zł. 1,80.— Zagranicą rocznie zł. 24.— Numer pojedyńczy 50 groszy **Cena ogłoszeń:** 1 strona zł. 800 ½ strony zł. 450 ¼ strony zł. 250 1/8 strony zł. 150 **Dział Ogłoszeń** Warszawa, Mazowiecka 3 m. 16. Telefon 2-16-82.

Redaktor: Maksymiljan Polikier. Zakł. Graf. E. i D-ra K. Koziańskich Wydawca: Helena Polikierowa